

О. В. Минько

І. С. Луговський

М. М. Адамчук

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ФОРМУВАННЯХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЇЇ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Розглянуто пропозиції щодо розвитку системи цивільно-військового співробітництва у формуваннях Національної гвардії України та проблемні питання їх логістичного забезпечення з огляду на досвід роботи підрозділів цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України та Національної гвардії України в зоні проведення Антитерористичної операції (Операції Об'єднаних Сил) та практики планування і проведення заходів цивільно-військового співробітництва (Civil-Military Cooperation, CIMIC), яке є невід'ємною складовою дії контингентів країн-учасниць у сучасних операціях під егідою НАТО, ЄС та ООН.

Ключові слова: цивільно-військове співробітництво (ЦВС), Civil-Military Cooperation (CIMIC), Національна гвардія України, логістичне забезпечення, матеріально-технічне забезпечення.

Постановка проблеми. З початку російської агресії проти нашої держави підрозділи Національної гвардії України (НГУ) беруть безпосередню участь в Операції Об'єднаних Сил (ООС). Незважаючи на те, що підрозділи НГУ виконують завдання на території своєї держави і контактують з її громадянами, є беззаперечний факт поділу місцевих мешканців на тих, хто ставиться до сил ООС дружно, нейтрально та вороже.

З огляду на перспективу виконання завдань підрозділами НГУ на територіях, що в ході ООС будуть звільнені від окупації, питання цивільно-військового співробітництва (ЦВС) стане ще більш важливим.

Проблема створення і розвитку системи ЦВС у формуваннях НГУ та її логістичного забезпечення є актуальною з огляду на їх участь в ООС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У Положенні про Об'єднаний центр цивільно-військового співробітництва [1] зазначається, що ще у травні 2014 р. Генеральний штаб Збройних Сил (ЗС) України почав формувати у пілотному режимі групи ЦВС.

В ознайомчому курсі ЦВС [2] зазначено, що у 2015 р. розпочалося запровадження системи ЦВС у межах загальної структури ЗС України

© О. В. Минько, І. С. Луговський, М. М. Адамчук, 2019

відповідно до стандартів Північноатлантичного Альянсу.

Стандарти НАТО щодо роботи системи ЦВС визначено в AJP-09 NATO CIVIL-MILITARY CO-OPERATION (CIMIC) DOCTRINE [3], що визначає ЦВС (CIMIC) як “координацію й співробітництво на підтримку військової місії між командирами НАТО та цивільними акторами включно з місцевим населенням й місцевою владою, а також міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями й агенціями”.

Керівні принципи НАТО та практичні рекомендації для офіцерського, сержантського та рядового складу, який залучається до підготовки фахівців ЦВС, а також безпосередньої участі в операціях на відповідних посадах ЦВС у багатонаціональних (національних) штабах та підрозділах, розкрито у положеннях довідника (Польового статуту) з ЦВС [4].

Досвід використання підрозділів ЦВС країнами НАТО та ЗС України досить змістовно розкрито у навчальному посібнику “Цивільно-військове співробітництво за стандартами НАТО”, що розроблений колективом авторів Національного

університету оборони України імені Івана Черняховського у 2015 р. [5].

Недоліки в організації системи ЦВС ЗС України в Іраку, а саме незбалансованість проектів ЦВС між військовими і соціальними сферами та між секторами відповідальності, зазначені у джерелі [6].

Досить цікаву й актуальну інформацію стосовно діяльності підрозділів ЦВС ЗС України та проблемні питання, з якими вони стикаються у ході здійснення заходів цивільно-військового співробітництва, можна отримати з офіційної сторінки Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України [7].

Діяльність групи ЦВС при Головному управлінні НГУ постійно висвітлюється на офіційному сайті Національної гвардії України [8].

Проблеми актуальності ЦВС, світові стандарти цивільно-військового співробітництва та його українську специфіку в зоні проведення АТО розкрито в аналітичній доповіді “Стан та проблеми забезпечення державної інформаційної політики: зона проведення АТО та окуповані території”, яку видав Національний інститут стратегічних досліджень у 2016 р.

Аналіз зазначених джерел інформації свідчить про значні обмеження у спроможностях підрозділів ЦВС щодо їх використання за призначенням, адже, на жаль, зазвичай їх діяльність спрямована на налагодження відносин із цивільними організаціями шляхом розподілу і доставки гуманітарної допомоги, залучення волонтерської допомоги та проведення особистих зустрічей з представниками місцевих органів влади та організацій.

Разом із тим завдання, що покладаються на підрозділи ЦВС, охоплюють значно ширшу галузь діяльності й іноді їх неможливо виконати через недостатній рівень логістичного забезпечення та низький рівень фінансування діяльності цих підрозділів.

Аналіз і дослідження проблеми достатнього рівня логістичного забезпечення діяльності підрозділів ЦВС Національної гвардії України у спеціалізованих виданнях раніше не проводилися. Однак проблема недостатнього рівня матеріально-технічного забезпечення підрозділів ЦВС чітко виявляється в описах ведення їхніх дій в окремих районах Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) у численних

публікаціях у друкованих та електронних виданнях.

Метою статті є розроблення пропозицій щодо створення системи ЦВС у формуваннях НГУ і визначення чинників, які впливатимуть на організацію логістичного забезпечення центрів ЦВС у разі їх розгортання.

Виклад основного матеріалу. З урахуванням досвіду військових операцій аналітики НАТО дійшли висновку, що застосування військової сили, власне, вже не є вирішальним чинником для досягнення кінцевої мети. Наявні виклики і загрози потребують постійного моніторингу цивільного середовища, всебічного вивчення і прогнозування впливу громадянського суспільства на дії військових багатонаціональних сил. Саме це забезпечує ефективне проведення заходів ЦВС під час застосування міжнародних миротворчих контингентів.

Зокрема, у Стратегічній концепції НАТО, прийнятій на Вашингтонському саміті 23-25 квітня 1999 р., зазначено: “Взаємодія між об’єднаними збройними силами і цивільним оточенням (включаючи урядові і неурядові організації) в операційній зоні є провідною умовою успіху операцій”.

Військово-політичним керівництвом Північноатлантичного Альянсу приділяється значна увага розробленню нормативно-правової бази та відпрацюванню завдань, що покладені на органи цивільно-військового співробітництва (CIVIL-MILITARY CO-OPERATION – CIMIC) як під час проведення миротворчих операцій, так і в ході міжнародних військових навчань, у тому числі із залученням країн – партнерів НАТО.

Повною мірою зміну підходів НАТО у галузі ЦВС уособлює Доктрина цивільно-військового співробітництва (AJP-3.4.9, NATO Civil-Military Co-operation (CIMIC) Doctrine), 2009 [10]. Цивільно-військове співробітництво визначається в ній як “координація і взаємодія між командуванням НАТО і цивільними учасниками конфлікту (населенням зони конфлікту, органами влади, міжнародними, національними і неурядовими організаціями та агенціями) з метою забезпечення виконання силами поставлених завдань”.

Відділ чи група ЦВС на стратегічному, оперативно-тактичному, тактичному рівнях є

елементом штабу і бере участь у загальному процесі планування.

Планування дій у галузі ЦВС здійснюється у комплексі з іншими видами бойового забезпечення. На стратегічному рівні на прикладі структури об'єднаного командування збройних сил НАТО взаємодія відділу ЦВС відбувається із секціями J5 (оборонне планування), J3 (оперативний відділ) та іншими структурними підрозділами штабу. На оперативно-тактичному рівні – це взаємодія з відділом G3 (відділ оперативного планування).

На тактичному рівні у межах своєї діяльності відділ ЦВС тісно співпрацює з іншими структурними підрозділами штабу, такими, як S2 – розвідка, S3 – оперативний відділ, S4 – логістика, S8 – фінансовий відділ, а також з підрозділом інформаційних операцій, який є окремим елементом у структурі штабу і замикається безпосередньо на командира.

Цивільно-військова взаємодія охоплює всі види відносин між військовим компонентом і цивільним сектором у мирний час або час конфлікту і проводиться з метою налагодження співпраці та координації, що необхідні для

підтримки та виконання військового завдання. Часто відсутність такої взаємодії чинить негативний вплив на всіх учасників у зоні вирішення конфлікту. Тому центри ЦВС вважаються необхідним, а іноді й надзвичайно важливим засобом у загальній структурі цивільно-військової взаємодії. Потреба у створенні центрів ЦВС як додаткового військового компонента базується на таких принципах:

– сприяння ефективному управлінню та потоку інформації між цивільною та військовою спільнотами з метою надання командирів більшого обсягу інформації для більш повного уявлення про цивільну ситуацію;

– сприяння довірі до присутності військових;

– доступ до інформації, важливої для діяльності ЦВС, а також у зонах інтересу підрозділу ЦВС;

– сприяння інформаційним операціям, які проводяться у зоні відповідальності.

Створюючи центр ЦВС, слід урахувати подані у таблиці чинники.

Чинники	
загальні	підготовчі
<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце розташування 2. Засоби зв'язку 3. Доступність 4. Забезпечення безпеки 5. Утримання о/с та приміщень 6. Інфраструктура: санітарно-гігієнічні потреби, каналізація, вода, електропостачання, збір та вивезення сміття 7. Робочі зони: приймальня, кімната для проведення зустрічей, конференц-кімната, кімната для перекладачів, кімната для відвідувачів, місце для паркування автомобілів 8. Зона для проживання о/с: місце для сну та відпочинку, їдальня, кухня, духова, туалети, пральня 9. Фінансування 10. Транспорт 11. План на випадок надзвичайних ситуацій (у т. ч. план евакуації) 12. Робочі/приймальні години 13. Розташування поруч з основними цивільними організаціями 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Укладання контракту/угоди про оренду нерухомості (за необхідності) 2. Відбір призначення особового складу 3. Підготовка особового складу 4. Засоби зв'язку 5. Офісні меблі та необхідне приладдя: столи, стільці, місце (сейф) для зберігання зброї, дошки для презентацій, кондиціонери/обігрівачі/вентилятори 6. Транспортні засоби 7. Приміщення для зберігання майна (зброї) 8. Обладнання для фінансового відділу 9. Реклама (за необхідності) 10. Перекладачі (за необхідності) 11. Медичне обладнання 12. Альтернативні джерела енергопостачання 13. Запаси провізії (загальновійськові набори сухих продуктів) 14. Засоби пожежогасіння 15. Організація прибирання 16. Топографічні карти місцевості

Зазначені чинники безпосередньо впливатимуть на рівень логістичного забезпечення роботи центру ЦВС, що планується до розгортання, та на подальше фінансування його діяльності.

Збройні Сили України мають значний досвід з організації ЦВС, у тому числі й закордонний. Наприклад, участь ЗС України в операції коаліційних сил в Іраку розпочалася у квітні 2003 р. Так, виходячи із завдань та стандартів НАТО, було побудовано організаційно-штатну структуру спільних штабів військового управління. Введення штабного елемента ЦВС J9/G9/S9/N9/A9 повинно було відповідати вимогам до оперативного забезпечення операцій з підтримання миру і безпеки під приводом НАТО.

Були створені центри ЦВС, визначені відповідні функції та створені посади для штабів на бригадному рівні та вище, а також іноді на рівні батальйону, залежно від специфіки проведення окремих операцій, зокрема:

- політичний радник;
- юридичний радник;
- офіцер по зв'язках з громадськістю;
- спеціаліст ЦВС (на рівні батальйону);
- офіцер інформаційних операцій (включаючи психологічні операції), відповідно до процедур, описаних у публікації НАТО АJP 3.7 “Доктрина психологічних операцій НАТО”;
- спеціалісти по зв'язках з колишніми сторонами конфлікту.

Забезпечення ефективної діяльності структурних підрозділів ЦВС потребувало значних обсягів роботи щодо їх матеріально-технічного забезпечення [5].

Окрім зазначеного Збройні Сили України мають значний досвід розгортання ЦВС ЗС України в АТО (ООС). Аналіз результатів виконання завдань військами в АТО у перший місяць операції засвідчив критичний стан ситуації щодо налагодження взаємодії між командирами підрозділів ЗС України та місцевими органами самоврядування, ІВФ та місцевим населенням: негативне ставлення місцевих до присутності ЗС України, перешкоджання їх пересуванню у зоні проведення операції, самоусунення органів місцевої влади від виконання своїх функціональних обов'язків, неспроможність або небажання силових структур (поліції, територіальних органів СБУ, підрозділів

ДСНС) виконувати завдання за функціональним призначенням. З метою подолання зазначених недоліків керівництвом Міноборони України було прийнято рішення щодо направлення в райони виконання завдань підрозділів оперативних груп взаємодії (ОГВ) з питань ЦВС. Слід зазначити, що до початку проведення АТО система ЦВС у ЗС України не була створена, а в організаційно-штатних структурах органів військового управління, військових частин та підрозділів ЗС України посад офіцерів ЦВС не було. Отже, постало нагальне питання налагодити ЦВС у зоні конфлікту, а для цього в терміновому порядку організувати підготовку і направлення для виконання завдань оперативних груп взаємодії з питань ЦВС у військові частини Збройних Сил України. Уже станом на січень 2015 р. у структурі ЦВС у зоні АТО виконували завдання 42 офіцери та 4 цивільних особи, в органах управління ЦВС – 16 офіцерів. Протягом 2015 р. ця структура змінювалася, було збільшено також кількість особового складу як органів управління ЦВС на всіх рівнях, так і кількість особового складу, які безпосередньо виконували завдання у зоні операції. З урахуванням попереднього досвіду участі у миротворчих операціях з підтримки миру та безпеки (МО ПМБ), аналізу структур ЦВС інших країн, а також нетипових завдань, з якими зіткнулися групи ЦВС в АТО, зроблено висновок, що до складу груп мають входити спеціалісти з різних питань.

Структура підрозділу ЦВС сектору залежно від поставлених завдань може включати до 8-10 осіб, зокрема:

- командир групи (політичний радник);
- юридичний радник;
- офіцер по зв'язках з громадськістю (та релігійними організаціями);
- офіцер з питань ЦВС (на рівні батальйону);
- офіцер з інформаційних операцій (включаючи психологічні операції);
- спеціалісти по зв'язках із сторонами конфлікту;
- офіцер по зв'язках зі ЗМІ;
- офіцер з питань безпеки;
- офіцер з питань логістики;
- водій.

Слід зазначити, що структура та кількість фахівців у кожному секторі можуть розрізнятися залежно від специфіки

виконуваних завдань. До штабу кожного військового формування, починаючи з батальйону і вище, має входити відділення (відділ) ЦВС. Організаційно-штатна структура ЦВС на тактичному та оперативно-тактичному рівнях залежатиме від специфіки виконання завдань конкретного району (сектору) проведення операції.

З урахуванням ситуації, що склалася із вирішенням завдань ЦВС, керівництвом Генерального штабу ЗС України було прийнято рішення безпосередньо підпорядкувати групи ЦВС Генеральному штабу (традиційно у МО ПМБ групи ЦВС підпорядковуються командирі контингенту), а координацію їх діяльності здійснювати на всіх рівнях: на тактичному – з командирами бригад, на оперативному – з оперативним командуванням “Південь” та 8-м армійським корпусом, на стратегічному – з ГШ ЗС України через Головний командний центр. У січні 2015 р. відповідно до рішення начальника ГШ ЗС України було створено управління ЦВС Збройних Сил України [5].

За січень–травень 2018 р. управлінням було прийнято понад 1,6 тис. звернень громадян, які постраждали під час конфлікту на Донбасі, й опрацьовано 380 звернень. Крім того, за цей період було проведено два курси для офіцерів цивільно-військового співробітництва за участю інструкторів збройних сил США, підготовлено 35 військовослужбовців ЗС України та 15 представників Нацгвардії України. Від початку російської агресії у 2014 р. усього було підготовлено близько 1 тис. фахівців із цивільно-військового співробітництва [11].

Цивільно-військове співробітництво Національної гвардії України (СІМІС НГУ) – це систематична, планомірна діяльність НГУ з координації та взаємодії з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями, організаціями та громадянами у районах дислокації військових частин та підрозділів НГУ з метою формування позитивної громадської думки і забезпечення сприятливих умов для виконання Національною гвардією України покладених завдань та функцій шляхом надання допомоги цивільному населенню у вирішенні проблемних питань життєдіяльності з використанням військових та невійськових сил та засобів.

У квітні 2017 р. командувачем Національної гвардії України було прийнято рішення щодо створення у складі відділу інформаційної

підтримки іміджево-видавничого центру НГУ групи цивільно-військового співробітництва. На групу покладені такі завдання:

- організація цивільно-військового співробітництва Національної гвардії України, забезпечення та реалізація гуманітарних проектів;

- проведення заходів з формування позитивної громадської думки щодо діяльності НГУ, зокрема під час участі в антитерористичних операціях, під час введення правового режиму надзвичайного чи воєнного стану, в операціях з підтримання миру і безпеки та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

- участь в аналізі соціально-політичної, економічної, релігійної, демографічної, екологічної, санітарно-епідеміологічної обстановки та прогнозування її впливу на виконання військовими частинами (підрозділами) НГУ завдань за призначенням;

- організація взаємодії командування із цивільним населенням, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та іншими організаціями у районі виконання завдань;

- координація діяльності між Національною гвардією України, Збройними Силами України та громадськими організаціями, що стосуються релігійних питань, а також питань, пов’язаних з пошуком тіл (останків) загиблих військовослужбовців;

- організація виконання наказів, директив, розпоряджень командувача і вищого командування з питань цивільно-військових відносин;

- участь у розробленні оперативних (бойових) документів у частині, що стосується цивільно-військових відносин;

- організація забезпечення військ інформацією стосовно цивільно-військових відносин у районі їх дислокації та застосування;

- підготовка персоналу зі складу місцевого населення для роботи в органах місцевого самоврядування, силових структурах, бюджетних установах на звільненій території та у міжнародних миротворчих операціях;

- формування позитивної громадської думки і забезпечення сприятливих умов для виконання військовими частинами (підрозділами) НГУ покладених на них завдань;

- сприяння в оповіщенні місцевих жителів про пункти збору тимчасово переміщених осіб та їх переміщення до таборів для таких осіб;

– організація роботи оперативних груп ЦВС на пунктах збору та у тимчасових таборах;

– забезпечення ефективної взаємодії між військовим командуванням та регіональними органами влади, місцевими органами самоврядування, представництвами громадських, неурядових, міжнародних організацій, населенням регіону;

– участь в обміні військовополонених і заручників та у звільненні військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з полону;

– організація роботи із сім'ями військовослужбовців, які зникли безвісти (загинули) під час проведення операції (бойових дій);

– організація співпраці (спільна участь) зі Збройними Силами України з питань ЦВС;

– сприяння регіональним органам влади, представництвам громадських, неурядових, міжнародних організацій, населенню регіону в отриманні об'єктивної, достовірної, оперативної інформації про дії військ (сил) з дотриманням вимог до збереження державної таємниці;

– прогнозування можливих проблем гуманітарного характеру та надання військовому командуванню пропозицій щодо їх попередження та мінімізації на ранніх стадіях;

– участь у проведенні гуманітарних акцій, заходах військово-патріотичного виховання молоді;

– здійснення заходів інформаційної підтримки діяльності НГУ;

– співпраця з представниками волонтерських рухів, громадських та релігійних організацій;

– співпраця з військово-цивільними адміністраціями, департаментами освіти і науки, соціального захисту [12].

Наразі розбудова системи ЦВС у НГУ перебуває на початковому етапі створення, а значну частину її функцій у формуваннях Національної гвардії України змушені брати на себе підрозділи зв'язків з громадськістю.

Виходячи із завдань, які стоять перед групою ЦВС ГУ НГУ, та специфіки завдань, які виконують формування НГУ у зоні проведення ООС, можна запропонувати пропозиції щодо створення системи ЦВС у формуваннях НГУ та визначити чинники, які впливатимуть на організацію логістичного забезпечення центрів

ЦВС у разі їх розгортання. Ключовими логічними висновками, що стануть основою зазначеного підходу, можна вважати такі.

У Національній гвардії України немає ресурсів для створення системи ЦВС, подібної до тих, що є у НАТО та ЗС України з відповідними організаційно-штатними елементами.

На цей час у НГУ немає потреби використовувати підрозділи ЦВС поза межами зони проведення ООС.

Логістичне забезпечення значної кількості підрозділів ЦВС потребуватиме значних витрат, що може стати критичним фінансовим навантаженням на бюджет НГУ.

Реформування організаційно-штатної структури НГУ передбачає перехід органів управління на G та S структуру. Вимога їх взаємної сумісності зі штабами НАТО може вплинути на створення структурного підрозділу ЦВС у штабах рівня G.

Виходячи з наведеного вище, можна розглянути такі пропозиції (див. рисунок).

1. Створити підрозділ ЦВС у структурі ГУ НГУ та ввести його у перспективний департамент G – 3 в один із відділів оперативного управління як окремий вид служби.

2. Ураховуючи неоднорідність формувань НГУ та значну різницю у специфіці завдань, які вони виконують у пунктах постійної дислокації та ООС, не вводити до штатів бригад, полків та окремих батальйонів спеціалістів з ЦВС.

3. У кожному із секторів зони проведення ООС розмістити на постійній основі центри ЦВС з їх підпорядкуванням службі ЦВС ГУ НГУ та зв'язками взаємодії з питань забезпечення ЦВС із кожним ТрУ.

Унаслідок передбачається такий очікуваний результат.

1. Економія коштів у результаті уникнення необхідності створення штатних підрозділів ЦВС у кожній військовій частині та ТрУ.

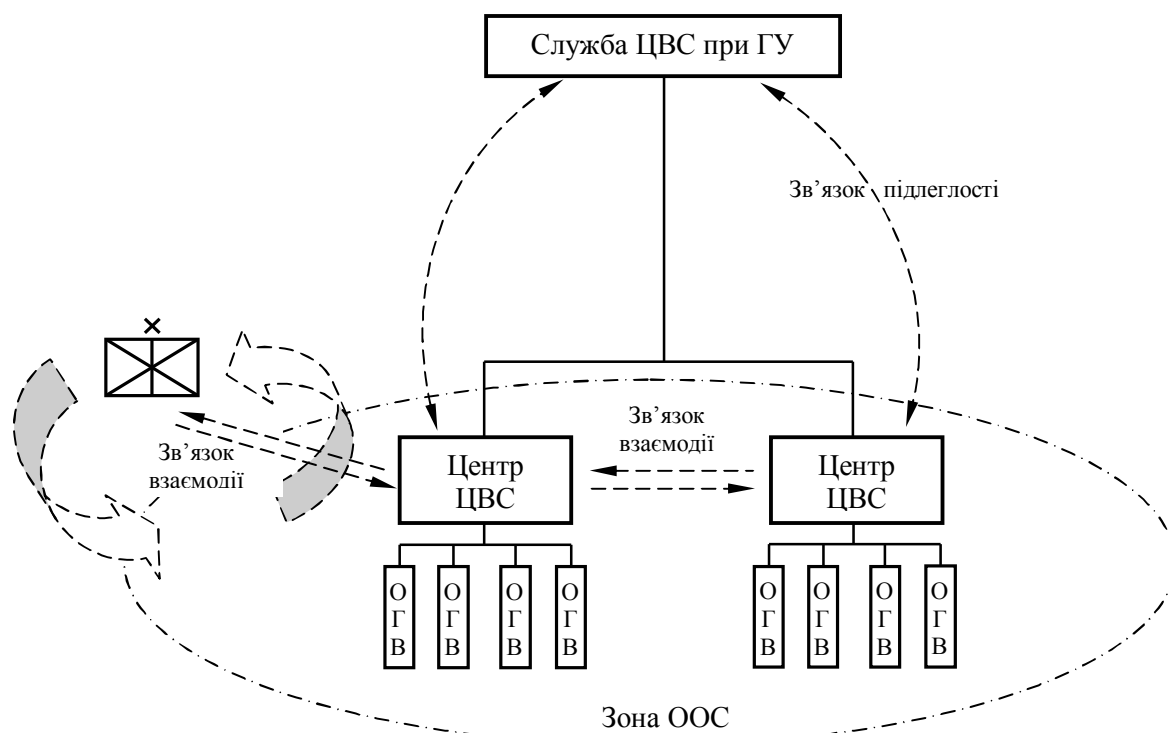
2. Центри ЦВС, розташовані у секторах на постійній основі, знатимуть обстановку на місцях значно краще, ніж спеціалісти ЦВС, що прибували б у новий для себе район виконання завдань за призначенням.

3. Довготривале збереження зв'язків між центрами ЦВС у секторах і місцевими органами влади та іншими важливими учасниками конфлікту.

4. Підвищення рівня довіри до представників ЦВС НГУ з боку місцевого населення (центри ЦВС на території України пропонується не розміщувати на території військових частин; вони повинні бути значною мірою доступними для відвідування представниками місцевої адміністрації,

урядових та неурядових і міжнародних організацій, місцевим населенням).

5. Забезпечення достовірною й актуальною інформацією керівництва військових частин, що прибувають у райони виконання завдань за призначенням, стосовно реального стану справ у районі.

Перспективна система ЦВС у НГУ

6. Надання якісної допомоги військовим частинам і підрозділам в організації ЦВС у зоні (районі) відповідальності за допомогою роботи оперативних груп взаємодії (ОГВ).

7. Участь у плануванні операцій із ЦВС у вигляді надання оперативної інформації та рекомендацій і пропозицій службі ЦВС ГУ НГУ.

Висновки

У статті розглянуто пропозиції щодо створення системи ЦВС у формуваннях НГУ та визначено чинники, які впливатимуть на організацію логістичного забезпечення центрів ЦВС у разі їх розгортання з огляду на досвід застосування підрозділів ЦВС Збройних Сил України, а також підходи країн НАТО до визначення завдань, що покладені на підрозділи ЦВС/CIMIC.

Ураховуючи досвід НАТО, варто зазначити, що ЦВС є потужним та ефективним

інструментом у руках командира. На етапі планування операції одним із додатків до плану операції (OPLAN) є план ЦВС (CIMIC PLAN). Крім висновків з оцінки обстановки, рекомендацій командира та запланованих заходів ЦВС у зоні відповідальності у цьому додатку визначаються заходи з логістичного забезпечення діяльності підрозділів ЦВС та порядок і джерела їх фінансування.

Такий досвід доцільно переймати і запроваджувати у ході планування заходів цивільно-військового співробітництва, що здійснюються формуваннями Національної гвардії України.

На сучасному етапі реформування НГУ у розрізі перспективи створення структурних підрозділів ЦВС на оперативно-тактичному рівні управління проблеми логістичного забезпечення їхньої діяльності вийдуть на перше місце, а це означає, що необхідно готуватися до їх вирішення.

Список використаних джерел

1. Положення про Об'єднаний центр цивільно-військового співробітництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://civic.com.ua/2015/08/30/%D0%BE%D1%86%D1%86%D0%B2%D1%81/> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

2. Ознайомчий курс ЦВС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://civic.com.ua/course> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

3. AJP-09 NATO CIVIL-MILITARY CO-OPERATION (CIMIC) DOCTRINE [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nato.int/ims/docu/ajp9.pdf> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

4. CIMIC Field Handbook. 4th Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://civic.com.ua/> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

5. Цивільно-військове співробітництво за стандартами НАТО [Текст] : навч. посіб. – Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2015. – 87 с.

6. Удосконалення системи підготовки фахівців з цивільно-військового співробітництва у Збройних Силах України [Текст] / В. В. Школяренко, Ю. І. Призиглей, А. В. Яковенко, О. І. Кремешний // Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. – Харків : ХУПС, 2012. – Вип. 1 (30). – С. 46–51.

7. Аналітична доповідь: Стан та проблеми забезпечення державної інформаційної політики: зона проведення АТО та окуповані території. Національний інститут стратегічних досліджень, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/AD_InfoStrat-8505e.pdf (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

8. Офіційний сайт Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://civic.com> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

9. Офіційний сайт Національної гвардії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ngu.gov.ua/ua/news/cimic> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

10. Доктрина цивільно-військового співробітництва (AJP-3.4.9, NATO Civil-Military Co-operation (CIMIC) Doctrine, 2009.

11. Управління цивільно-військового співробітництва (Україна) [Електронний ресурс] // Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>. – Назва з екрана.

12. Цивільно-військове співробітництво Національної гвардії України [Електронний ресурс] // Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення : 02.02.2019). – Назва з екрана.

Стаття надійшла до редакції 04.03.2019 р.

УДК 159.9:355

А. В. Минько, И. С. Луговской, М. Н. Адамчук

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО РАЗВИТИЮ СИСТЕМЫ ГРАЖДАНСКО-ВОЕННОГО СОТРУДНИЧЕСТВА В ФОРМИРОВАНИЯХ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ УКРАИНЫ И ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ЕЕ ЛОГИСТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

Рассматриваются предложения по развитию системы гражданско-военного сотрудничества в формированиях Национальной гвардии Украины и проблемные вопросы их логистического обеспечения с учетом опыта работы подразделений гражданско-военного сотрудничества Вооруженных Сил Украины и Национальной гвардии Украины в зоне проведения Антитеррористической операции (Операции Объединенных Сил) и практики планирования и проведения мероприятий гражданско-военного сотрудничества (Civil-Military Cooperation, CIMIC), которое является неотъемлемой составляющей действий контингентов стран-участниц в современных операциях под эгидой НАТО, ЕС и ООН.

Ключевые слова: гражданско-военное сотрудничество (ГВС), Civil-Military Cooperation (CIMIC), Национальная гвардия Украины, логистическое обеспечение, материально-техническое обеспечение.

UDC 159.9:355

O. V. Minko, I. S. Lugovskoy, M. M. Adamchuk

PROPOSITION ON THE DEVELOPMENT OF CIVIL-MILITARY COOPERATION IN THE FORMATIONS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE AND THE PROBLEMS OF THEIR LOGISTICS SUPPORT

The propositions of development of Civil-Military Cooperation system in the formations of the National Guard of Ukraine and the problematic issues of their logistics support are considered in view of the experience of Civil-Military Cooperation units of the Armed Forces of Ukraine and the National Guard of Ukraine in the area of the Counter-Terrorism Operation and Joint Forces Operation and NATO approach to the planning of Civil-Military Cooperation (CIMIC), as an integral part of activities conducted by contingents of participating countries in the modern operations under the auspices of NATO, the EU and the UN.

In today's world, the enemy can widely use different types of aggression on the territory of the country - the object of attack. Countries with significant experience in wars and a powerful military-political potential resort to hybrid wars, artificially creating political crises and local conflicts in the territory of the enemy.

At the modern stage of the development and usage of the National Guard of Ukraine units, the implementation of civil-military cooperation, which are planned in the HQs, in view of their activities in the Joint Forces Operation area and on the rest of Ukraine's territory, as an important element of counter-struggle with the enemy and the key to the success of their actions, is highly relevant. The issue of logistics support for civil-military cooperation activities is a key condition for the development of the capabilities of the CIMIC units for their effective usage.

Keywords: Civil-Military Cooperation (CIMIC), National Guard of Ukraine, logistics support, material and technical support.

Минько Олександр Володимирович – старший викладач кафедри службово-бойового застосування військових частин Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0002-8841-1511>

Луговський Ігор Станіславович – кандидат військових наук, доцент кафедри службово-бойового застосування військових частин Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-0001-5052-322X>

Адамчук Максим Миколайович – кандидат військових наук, доцент кафедри службово-бойового застосування військових частин Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-9979-5509>